

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros Decretalium, Tomus ...

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. I. An præscriptio procedat contra non valentem agere?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

aliquam, ut feudum, possedit, & servitium domino exhibueris: quamvis de ea re non sit investitus, præscriptione tamen triginta annorum se iuri potest; excipe tamen, nisi constaret de mala fide; tum enim constaret de substantiali defectu præscriptionis legitimæ. Ad 3. Resp. affirmativè, si feudum sit hæreditarium; non autem, si ex pacto, & providentiâ; ratio sumitur ex differentia feudi hæreditarii concessi pro se, & heredibus quibuscunque tam suis, quam extraneis maribus; alterum autem conceditur solum pro se, & liberis, seu filiis, nulla mentione facta heredum, quæ talium; jus enim nullum transit in hæredem, nisi quod habet is, cuius hæres est; igitur si is, cuius hæres sunt liberi, hoc est, cui succedunt liberi jure solum hæditario, non ut liberi, sed ut hæres, completâ præscriptione contra se amisit feudum, nihil ad illos transmittit; aliud est de his, qui vocantur in feudum ex pacto & providentiâ; non autem, titulo hæditario; sed jure sanguinis, &c.

2476.

Ad 4. Resp. si dominus directus, errore ductus (puta ex præcedente aliqua promissione) investivit Titium; cum in re non deberet, feudum hoc à Titio præscribi cum bona fide, longo tempore; sic enim non deficit titulus, bona fides, & possessio per tempus jure definitum; quæ ratio militat in casu, quo quis investitus foret per Procuratorem, qui, justo investiti errore, credebatur habere mandatam speciale, ex quo patet ad 5. Ad 6. Resp. quod sic, quantum est ex tali titulo, si cætera non desint. Nam ad præscriptionem temporis ordinarii sufficit titulus existimatus per num 2367. Ad 7. Resp. quod sic, si foret possessor bonæ fidei; tunc enim non deficeret titulus coloratus, si justo errore sibi persuasit, Vasallum id posse; nam tali casu feudum, quæ tale 30. annis præscriberet contra ipsum dominum; colligi videtur ex l. 2. feud. tit. 42. §. Præterea. ibi: feudum alienatum non legitimè (nullâ obstante præscriptione) revocari potest; ergo secus; illâ obstante.

ARTICULUS ULTIMUS.

De impedimentis, & effectu præscriptionis.

NON est dubium præscriptionem facilius impediri, ne vel incipiat legitimè; vel, si quidem rectè cepit, deinde vel aliquid deficiat, vel superveniat; ne continetur; vel deniquè per tempus aliquod suspendatur, eâ quidem lege, ut antè tempus cum eo, quo pendet præscriptio, non possit computari; sed solum cum subsequente, quo sublata est causa pendentis, & cursus hætenus impeditus, atque ut ajunt, sufflammat, rursus liber est.

§. I.

An præscriptio procedat contra non valentem agere?

DE hoc agitur L. 1. §. ne autem, C. de annali exception. ubi dicitur: præscriptio non currit, non valenti agere de jure, hoc est, jure obviantè, vel prohibente illi actionem, contra quem præscriptio tendit. Hæc regula proficiscitur à ratione naturali, propter quam non est conveniens, ut is pœnam, vel jacturam patiatur, qui nullam culpam, vel negligentiam in custodia rerum suarum, jure actionem, vel vigilantiam actionis inhibente, commisit; sic Baldus in Authent. Nisi triennale; C. de bonis mater. n. junctâ gloss. V. apparuerint. Unde Sichardus in Cod. l. 3. tit. 28. de inoffic. testam. in L. 14. & l. 16. n. 10. fol. 178. rectè docet, quod præscriptio non currat ei, qui non est negligens: at quando quis agere non valet de jure, non est negligens; quis enim inculare eos poterit, si hoc non fecerint, quod, etsi maluerint, minimè adimplere lege obviantè valebant; ut ait Imperator in cit. L. 1. §. 2. Ne autem. Ex hoc inferit Baldus in cit. Authent. Nisi, quod, si statutum dicit, ut eis currat præscriptio; qui sua debita non exegerint intra 10. annos, ei non currat præscriptio, qui agere impeditus est; quia illa regula est naturalis; nec naturalis æquitas patitur, ut ibi sit pœna, ubi

ubi non est negligentia? sic Baldus cit apud Barbos l. 14. axiomat. c. 64. n. 4.

2479.

Sic contra mulierem non currit præscriptio, si soluto matrimonio agat pro dote, durante matrimonio à Viro alienata; quia constante matrimonio per leges agere non potuit pro dote, nisi in unico casu, quo scivisset Virum vergere ad inopiam; Sichard. cit. in Cod. de jure dotium, tit. 12. l. 5. §. omnis autem, à n. 2. fol. 615. Sic contra annalem actionem injuriarum non præscribitur, estò annus à diè illatæ injuriæ elapsus sit, si injuriatus primum habuit notitiam injuriæ ab uno, vel altero mense; quia prius agere non valuit; Sichard. cit. quia est de substantiâ injuriæ, revocatam esse ad animum, seu innovasse.

2480.

Ex hoc collig. 1. quando quis per leges impeditur ab agendo certo tempore, eo tempore præscriptionem non currere, ut patet ex cit. l. 1. sic Ludovic. Gomez ad §. Rursus Instit. de actionibus. n. 14. apud Barb. n. 3. Collig. 2. quòd illa regula (non valenti, seu impedito agere) procedat in impedimento juris; sic Arctinus in L. pãtã novissima. 10. l. 2. C. de pactis, apud Barbos. cit. n. 3. Jafon in §. Item si quis in fraudem, Instit. de action. n. 87. Pithing, de præscripti. n. 132. ubi impedimentum juris explicat, per impedimentum intrinsicum. Nam contra non valentem agere solùm propter impedimentum extrinsecum, seu facti, currit præscriptio; nam lex i. cit. clarè loquitur de impedimento per legem; hoc tamen corollarium sic aliqui generaliter admittunt, ut procedat sive impedimentum facti sit justum, & sine culpa; sive injustum; ex §. Rursus. Instit. de actionib. ita tamen, ut juste impeditus restituatur in integrum per L. 1. ff. ex quibus causis majores; sic Abbas in c. Ex transmissa, de præscripti. n. 13. Felini. ibid. n. 8. Cæterum Barbosa in cit. c. Ex transmissa, n. 6. judicat, impedimentum facti generale, & notorium quoad effectum impediendi cursum præscriptionis, æquivalere impedimento justis, quibus positis:

2481.

Si ab initio præscriptionis is, contra quem tendit præscriptio, de jure non valèt agere præscriptionem contra illum non posse inchoari? si post legitime inchoatam, de jure non possit agere, toto eo

tempore præscriptionem dormire? de quo in seqq. Unde hæc regula, quòd tali casu præscriptio non currat, applicanda est, ubi præscriptio legitime cœpta est; ubi autem statim ab initio is, contra quem præscriptionem quis inchoare vult, agere non valet, rectius dicitur non procedere, hoc est, non inchoari legitime; sicut, si ab initio præscribens careat vel bonâ fide, vel legitimâ possessione; ut jam dictum est supra; quia tunc non tam dicitur non currere (cum non inceperit) quam non inchoare.

§. II.

Quando præscriptio dormiat?

PER dormitionem præscriptionis, ut notavimus n. 2786 intelligitur ejusdem interquiescentia, quando scilicet ejus cursus sistitur quidem, sic tamen, ut elapsum tempus non in nihilum recidat, seu nihil profit; sed ut cessante causa dormitionis, seu interquiescentiæ, antèrius & elapsum ante tempus (dormitionis tempore subtracto) conjungatur cum posteriori, & cum illo fiat unum ad completendam præscriptionem; ut notavimus n. cit. Hinc, si quis fundum alienum bonâ fide, ac requisito titulo possedit octennio & sub hoc is, cujus est fundus, jure impediatur agere quadriennio; toto hoc quadrienniali tempore dormiret præscriptio; si tamen elapso quadriennio cessaret causa impedimenti, propter quod jure prohibitus fuit dominus ab actione, & præscribens continuaret subsequenti biennio possessionem ut antè; hoc biennium, cum priori octennio conficeret possessionem longi temporis, sufficientem ad præscriptionem rei immobilis inter præsentès, si non labore alio vitio.

2482.

Si quæras, quando præterea censetur dormire præscriptio? Resp. quòd si tendat contra Ecclesiam, dormiat toto tempore vacantis Ecclesiæ, ac Schismatis? constat ex c. quarta. 4. h. i. ubi dicitur, quartam decimarum, & funeralium præscribi contra Episcopum 40. annis, nisi forte inierim pastoralis sedes caruisset pastore; quâ jura Ecclesia sua exigere debuisset; 2. ex c. auditis. 15. eod. ubi dicitur, quòd Prælati inferior possit præscribere in certis

2483.